Aanvullende Bijlage 4 van offerte 24uursopvang

Toelichting op het ontwerp van onze 24-uursopvang

Het ontwerp van onze 24-uursopvang is gemaakt door het hoofd zorg Daantje Daniels. Het ontwerp is gebaseerd op een literatuuronderzoek dat zij deed. Het wegnemen van belemmeren factoren bij het ontstaan van hoop en perspectief op herstel bij dak- en thuisloze mensen, staat hierbij centraal.

Het ontwerp sluit aan bij het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS, 2020): herstel begint met een huis. Door dit 24-uurs-ontwerp kunnen wij beter aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van een cliënt waardoor we in kunnen zetten op z.s.m. doorstroom naar een meer stabiele vorm van wonen die past bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt met hierdoor een grotere slagingskans.

Daarnaast krijgen cliënten waar mogelijk een eigen kamer, in lijn met het advies om van slaapzalen over op kleinschalige woonunits: een plek waar in alle rust snel en met de juiste begeleiding gestart kan worden (Federatie Opvang 2019).

Tot slot differentiëren wij doelgroepen op mate van gebruik in verschillende opvangvoorzieningen omdat er een wezenlijk verschil is met betrekking tot hun gedrag en zorgvraag.

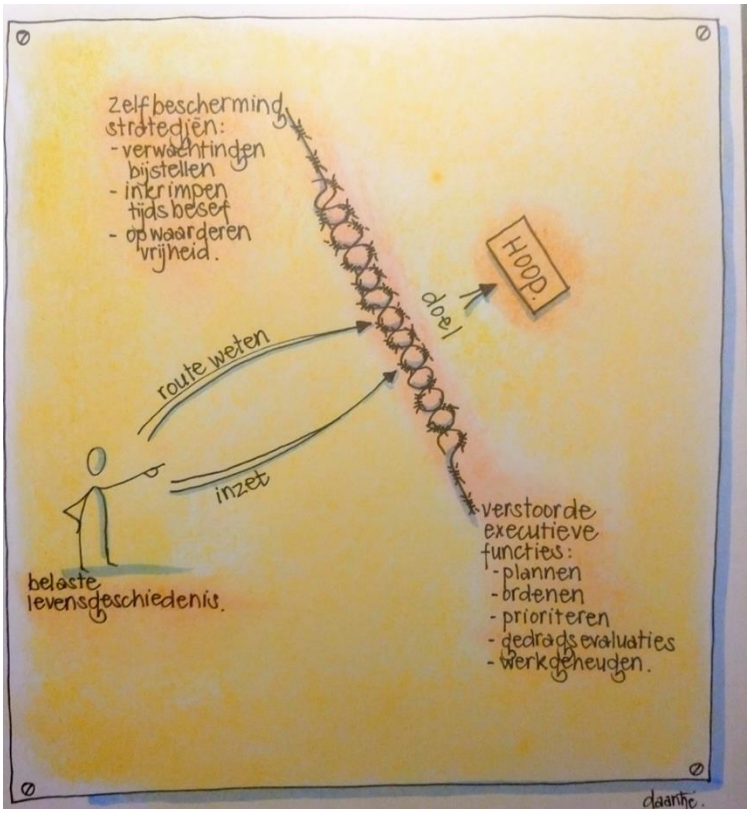
Hoopgevende opvang

Dé dakloze mens bestaat niet. Dakloze mensen kampen met een diversiteit aan problemen en persoonlijke geschiedenissen. Zij hebben te kampen met een belaste levensgeschiedenis. De begeleiding vraagt daarom om maatwerk.

Een gevolg van dakloosheid is dat dat dak- en thuislozen verschillende zelfbeschermingsstrategieën hanteren om negatieve gevoelens ten gevolge van het dak- en thuisloos zijn te verminderen (van Doorn, 1997).

Daarnaast kan (dreigende) dakloosheid gepaard gaan met chronische en ernstige stress. Hierdoor kunnen de executieve functies in de hersenen sterk achteruit gaan, wat kan leiden tot problemen bij o.a. plannen, ordenen etc (Jungman, N., Wesdorp, P., Madern, T., 2020).

Mensen die dakloos zijn hebben behoefte aan hoop. Hoop motiveert om je levensomstandigheden te verbeteren en de moed niet te verliezen. Volgens de theorie van psycholoog Richard Snyder et al. (1991) zijn er drie belangrijke dimensies die bepalen of hoop kan ontstaan: een doel, de route weten en inzet om het doel te bereiken.

De belastte levensgeschiedenis, inadequate zelfbeschermingsstrategieën en verstoorde executieve functies belemmeren het ontstaan van hoop en perspectief op herstel bij dak- en thuisloze mensen. Hoop en perspectief op herstel zijn nodig om in beweging te komen en het persoonlijke herstelproces op gang te brengen.

Door het ontwerp van de 24-uursopvang met een dagprogramma en een intensief agogisch klimaat zijn wij beter in staat de belemmerende factoren bij het ontstaan van hoop te verminderen. Wij geven ervaringsdeskundigen een specifieke rol vanuit de gedachte dat zij een levend voorbeeld van hoop en perspectief zijn. Het ontstaan van hoop en perspectief levert op dat de cliënt sterker in zijn herstel staat. Dit is een belangrijke basis om stappen te kunnen zetten in een hersteltraject. Dit in combinatie met kunnen bieden van structuur en regelmaat stimuleert een vlotte en kansrijke re-integratie in de maatschappij.

Het agogische klimaat op de 24-uursvoorziening

Om de voorziening te draaien zal gewerkt worden in verschillende diensten en zal het agogisch klimaat worden aangepast op de groepsgrootte. Dit agogisch klimaat achten wij in de basis nodig om het 24-uursconcept te kunnen draaien en hierdoor hoop en perspectief op herstel mogelijk maken waardoor de cliënt in beweging komt en het persoonlijke herstelproces wordt gestimuleerd. Het dagprogramma draagt hier aan bij en vraagt begeleiding voor de structuur en regelmaat, twee essentiële onderdelen voor kansrijke en vlotte re-integratie in de maatschappij. Het agogische klimaat bevat verschillende functies:

Groepswerkers die de inloop organiseren en het dag- en avondprogramma draaien. Dit zijn praktisch geschoolde sociale professionals. Dit kunnen ervaringsdeskundigen zijn: sociaal werkers die vanuit hun specifieke kennis en handelingsrepertoire hoop en perspectief kunnen bevorderen.

Gastheer/vrouw voor ondersteuning bij het programma en praktische taken. De rol kan vervult worden door een ervaringsdeskundige in opleiding.

Een maatschappelijk hulpverlener die individuele begeleiding biedt. Vanuit de begeleiding wordt gestuurd op het hersteltraject en een zo snel mogelijke doorstroom naar een meer stabiele vorm van wonen met verbeterde kwaliteit van leven.

Daarnaast kan een Herstelondersteuner (vrijwilliger vanuit IrisCovery) worden ingezet die herstel bij cliënten kunnen bevorderen door te ondersteunen bij zinvolle activiteiten en door gesprekken te voeren die de positieve kanten van herstel benadrukken.

Er is coördinatie ervaringsdeskundigen: voor ontwikkeling van het dagprogramma en coördinatie en aansturing ervaringsdeskundigen. En tot slot toezicht in de nacht.

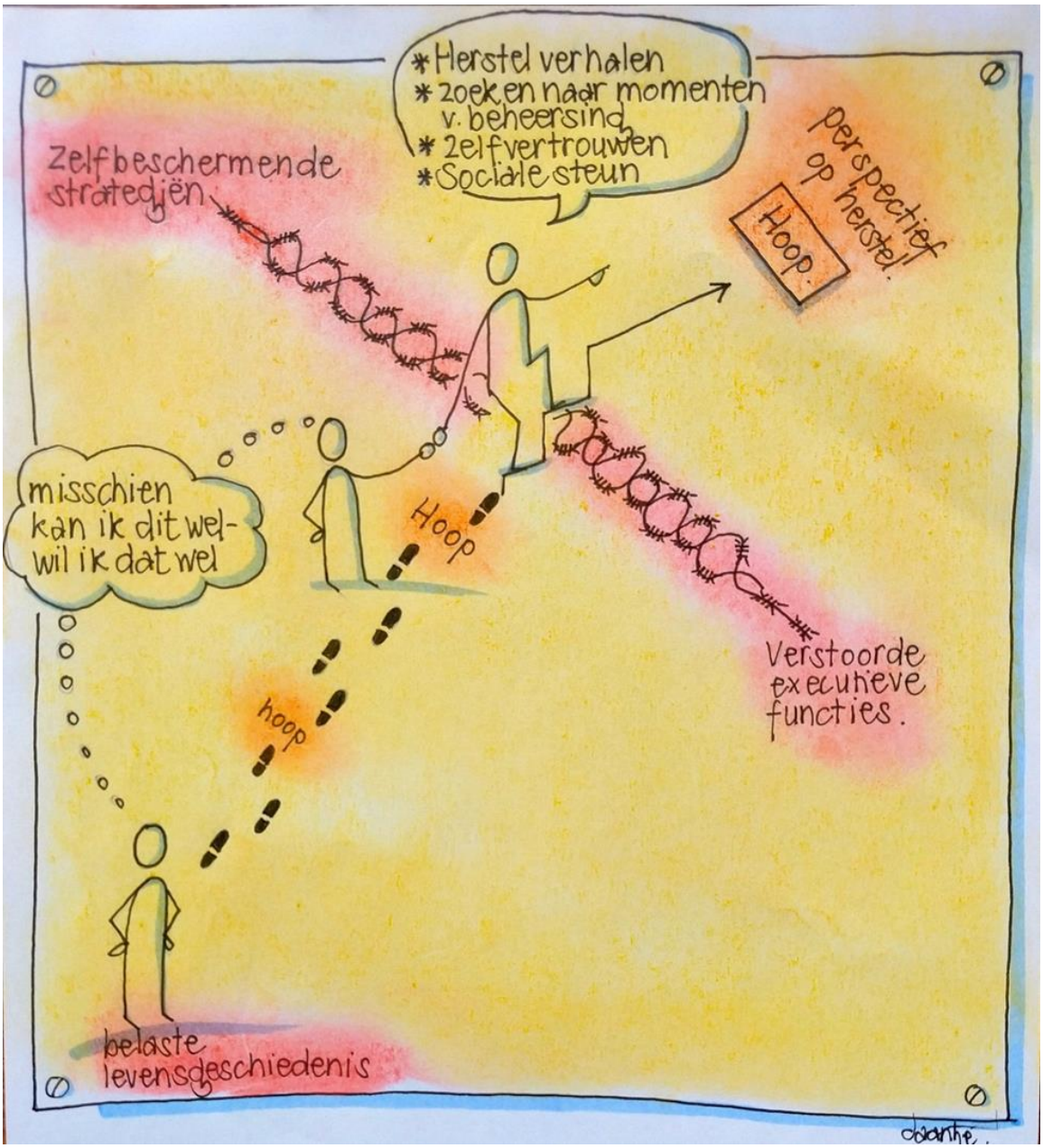
De meerwaarde van het agogische klimaat

In onderstaande tabel beschrijven wij wat dit agogische klimaat oplevert en welk gevolg (resultaat) dit heeft.

Wat levert dit agogische klimaat op	Wat is het gevolg (resultaat)?
De ervaringsdeskundigen dragen bij aan het bieden van hoop door: - Zicht en betekenisgeving aan het levensverhaal; - Gevoel van controle of beheersing bevorderen; - Zelfvertrouwen bevorderen; - Sociale steun bevorderen; - Praktische insteek hanteren; - Fungeren als levend voorbeeld.	Hierdoor wordt het mogelijk mensen uit hun overlevingsstrategieën te halen. De belemmerende factoren om **hoop** te creëren worden verlaagd, waardoor iemand sterker in zijn herstel staat. Dit verhoogt de **slagingskans** van stappen in het **hersteltraject** door intrinsieke motivatie en een groter verantwoordelijkheidsgevoel bij de cliënt.
Betere aansluiting bij mogelijkheden en doelen door frequenter en laagdrempelig contact middels begeleiding bij het dagprogramma i.c.m. de individuele begeleiding door de MHV'er;	Dit maakt het mogelijk direct in te kunnen zetten op een meer stabiele **vorm van wonen** die **aansluit** bij de **wensen én mogelijkheden** van de cliënt. Dit verhoogt de **slagingskans** van het **vervolg** traject.
Structuur en regelmaat in het dagprogramma en het bereiken van kleine successen en doelen middels activiteiten op het dagprogramma	Structuur en regelmaat zijn twee essentiële onderdelen voor **kansrijke** en **vlotte re-integratie**. Het programma draagt bij aan **zelfvertrouwen** en **perspectief** op herstel en zorgt voor minder tijd om op straat te zijn waar zelfbeschermingsstrategieën in stand worden gehouden.
Door de begeleiding bij de activiteiten met inzet van ervaringsdeskundigheid worden zelfstandige en sociale vaardigheden geleerd: met elkaar samen leveren leven.	Dit levert **minder conflicten** op binnen de groep waardoor er meer rust en gevoel van veiligheid is om aan herstel te werken. Daarnaast dragen de **vaardigheden** bij aan een kansrijke en vlotte re-integratie. Wij verwachten eerder in te kunnen zetten op **zelfstandig** of begeleid **wonen** en minder snel beschermd wonen.

Meerwaarde van inzet ervaringsdeskundigheid in beeld

Onderstaande tekening is gemaakt door Daantje Daniels, hoofd zorg bij IrisZorg.

Bronnenlijst

Daniels, D (z.d.) Onderzoeksontwerp “Een ervaringdeskundige nachtopvang’’.

Doorn, van L. (1997) Down and out: zelfbeschermingsgedrag bij dak- en thuislozen. Psychologie en Maatschappij, 21, pp. 220 - 230.

Jungman, N., Wesdorp, P., Madern, T. (Reds.). (2020). *Stress-sensitief werken in het sociaal domein. Inzichten en praktische handvaten voor hulp-en dienstverleners*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Raad Volksgezondheid & samenleving; advies rapport, *Herstel begint met een huis*, (2020) https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/04/22/herstel-begint-met-een-huis

Snyder, C. R., Harris, C., Anderson, J. R., Holleran, S. A., Irving, L. M., Sigmon, S. T., Oshinoubu, L., Gibb, J., Langelle, C., & Harney, P. (1991). Th e will and the ways: Development and validation of an individual-diff erences measure of hope. Journal of Personality and Social Psychology